

Straatteam Sint Egidius op pad met gevulde fietskar

Bagage: vriendschap, voedsel, drankjes, troost...

Naast hun baan en vrijwilligerswerk neemt het straatteam Sint Egidius, zoals ze tegenwoordig bij monde van onze Apeldoornse oecumenische Egidiusgemeenschap te boek staan, ruim de tijd voor een ontspannen interview. Inmiddels past het team na drie jaar helemaal in het straatbeeld van de stad. Simon en Henk hebben het werk samen opgepakt vanuit de Egidiusgemeenschap en later is Mathilda, via een toevallige ontmoeting, erbij gekomen! Drie bewogen mensen vertellen hun betrokken verhaal.

Hoe het begon...

Simon verwoordt nog eens, ook namens Mathilda en Henk, hoe hij de keuze voor de nabijheid die Sint Egidius wil bieden, ziet. De opdracht voor de kerk is een actieve kerk te zijn, die zich inzet voor de mensen die tekort komen, de armen, de eenzamen. Niet slechts de kerk op zondag, maar vooral ook de inzet voor de naasten betekent voor hem geloven. Bij Sint Egidius is heel veel mogelijk. Onlosmakelijk verbonden met het werk van Sint Egidius is het Egidiusgebed op de tweede en vierde vrijdag van de maand, rondom de gemeenschappelijke Christus-icoon van de Egidiusgemeenschappen wereldwijd. Een viering waar de mensen voor wie je zorgt opgedragen kunnen worden in persoonlijk uitgesproken gebeden, waar je kracht kunt vragen voor je werk en inspiratie kunt opdoen! In een gelovige gemeenschap horen diakonie en liturgie onlosmakelijk bij elkaar! Het een kan niet bestaan zonder het ander.

Spelenderwijs heeft de inzet van Egidius zich in de ruim drie jaren van haar bestaan ontwikkeld. Simon die werkt bij het Rode Kruis, ging de straat op en ontdekte de daklozen in hun eenzame hoekjes. Voordat Henk Simon, zijn buurman in zijn straat leerde kennen, had hij al het een en ander meegemaakt in zijn leven. Toen zijn huwelijk kapot ging kwam hij min of meer op 'straat' te staan. Hij had eigenlijk niets meer, getuige zijn verhaal dat hij een woning kreeg toegewezen, maar het aanvankelijk 'moest doen met een tuinstoel en een sinaasappelkistje. En het kan bijzonder gaan in je leven. Een collega op het werk van Henk nodigde hem uit op diens gebedsgroep in de wijk Zevenhuizen. Hij kwam daarmee in aanraking met een snel groeiende evangelische groep. Simon stelde hem voor samen op pad te gaan naar de daklozen om hen de broodnodige pakjes met belegde boterhammen en drankjes te brengen. Zo deed Henk, want de zorg voor mensen werd hem van huis uit meegegeven. Zijn ouders hadden een open huis, waar iedereen welkom was aan tafel en mensen waar nodig werden geholpen. Hij vertelt dat zijn moeder bijvoorbeeld de was deed voor anderen. En hij voelt zich thuis bij Egidius. "Simon nam mij mee naar de Mariakerk, vertelt hij, en ik ben blijven komen. Ik knielde voor het Mariabeeld en werd daar zo intens geraakt dat ik besloot om me te laten dopen. Zo ben ik katholiek geworden." Die geraaktheid door het mysterie voelde ik al de eerste keer dat ik (ondergetekende) hem ontmoette. Om zijn hals hangt onafscheidelijk zijn eenvoudige kruisje. Voor zijn zus en zwager heeft hij in Lourdes een 'mariabeeldje' met Lourdeswater gekocht. Zijn hervormde zus heeft het altijd naast haar bed staan. Dat roert hem. Ieder van hen heeft een eigen verhaal. Ik vraag Mathilda hoe zij hier zit. De mannen en zij vormen een hecht, energiek team. Anderhalf jaar geleden sloot zij zich aan. In de vijftiger jaren kwam ze als Molukse naar Nederland. Haar ouderlijk gezin sloot zich aan bij de Rehoboth-gemeenschap. Op een zeker moment kreeg haar vader daar een baan als koster. Ze heeft zich moeten ontworstelen aan haar zeer strenge opvoeding, waarin ze zich vastgeketend voelde. Als Moluks kind ging ze naar de Hollandse zondagsschool. En naar de School met den Bijbel op de Deventerstraat, een strenge maar goede school. Als kind van Molukse afkomst leerde ze als vanzelfsprekend samen te leven met Hollandse kinderen, Molukse en Hollandse mensen samen! Dat 'samen' loopt als een leidraad door haar leven. En haar kinderen heeft ze de vrijheid gegeven die ze nodig hadden. De katholiek geworden Mathilda heeft haar straatcollega's leren kennen bij het buurtsteunpunt. Ze vertelden haar over hun werk voor de daklozen in de stad. Dat raakte haar zo dat ze meteen wist, dat ze samen met hen dit werk wilde doen. Mathilda vertelt: "De hemel is voor mij open gegaan. Hier heb ik mijn plek! Dit is wat ik wil. Ik voel me geroepen!"

Vriendschap met de armen

Door weer en wind trekt het straatteam op dinsdag- en vrijdagavond met de fietskar, een fleurige bakfiets, die Egidius heeft kunnen aanschaffen met het geldbedrag dat gepaard ging met de bekroning voor het

meest spraakmakende project in het bisdom. De prijs werd hen toegekend voor het foto-project De Ongeziene Gezien! Zo'n drie jaar geleden gingen Henk en Simon, vanuit bewogenheid, op zoek naar de onopvallende donkere, afgelegen plekken in Apeldoorn, waar de daklozen hun domicilie hebben. Door vorst en sneeuw gingen ze op hun fiets op pad met een pakket brood, koffie, thee, gezonde sapjes, chocomel en warme dekens, want ze zagen wat de mensen nodig hadden, voedsel om hun honger te stillen, drankjes om hun dorst te lessen en dekens om zich te verwarmen. Want hun lijden aan honger en dorst en onaangename weersomstandigheden maakte meer dan duidelijk hoe nijpend hun situatie was. De mensen van de straat hebben meestal niets of bijna niets om van te leven. Ze hadden met Ronald Dashorst overlegd, die achter hun plannen stond, maar hen wel bezorgd tot voorzichtigheid maande, het is ook hun eigen verantwoordelijkheid. Ze kregen vijftig euro mee om een begin te kunnen maken met hun rondgang. Al spoedig troffen ze een meelevende bakker die hen wekelijks vier verse broden verstrekte. Ze stralen nog bij het geweldige idee, zoals ze zeggen, om via de bakker brood te brengen aan de minstbedeelden. Ze bezochten ook het slaaphuis, om geen plek te vergeten. En naarmate ze bekender werden was de bakker niet de enige die hen ondersteunde. Al snel besloten ze een ketel soep mee te torsen, om hun mensen ook een warme hap te bieden.

Naast gebrek aan materiële voorzieningen is eenzaamheid een ernstige factor, waar dak- en thuislozen mee geconfronteerd worden. Dirk van der Goten van Sant' Egidio Antwerpen gaf in een lezing aan dat mensen vaker sterven door eenzaamheid dan door armoede. Het straatteam besteedt dan ook veel aandacht aan hen, ze zoeken contact, praten met hen en geven hen hun vriendschap. Mathilda: " Doordat je deze mensen leert kennen, zie je dat mensen op straat terecht komen door de loop van hun leven, waarin ze in een dal terecht komen. Dat kan overal door komen en het is een groot misverstand dat alle daklozen verslaafden zijn. We komen altijd met zijn drieën, dat weten de mensen. Ze vertrouwen ons en zijn blij met onze komst. Soms hoor je ze al roepen, daar komen ze aan". De integere voldoening staat op hun gezichten te lezen!

Kinderen van dezelfde God

De fietskar die ze konden aanschaffen is een uitkomst voor het vervoer van hun goederen. Onderweg maken ze ook leuke, onverwachte dingen mee. Jongelui die hen aanspreken en willen weten wat ze doen en bij Egidius komen kijken en lid werden van het Egidiushuis op Hyves. Een mevrouw die aanbiedt om koffie en thee voor hen te zetten. Henk: " Op een slaapplek ontmoette ik een oud-collega, met wie ik ook samengewerkt heb. Hij vroeg hoe het met me ging. Toen ging het goed met hem en nu dit, zo zie je maar..." Het raakt hem. Nu praten ze samen over vroeger. Zo tussenbeide vertelt Simon wat hem diep geraakt heeft in zijn kiezen voor de armen: " Ik zie een zeventienjarig meisje, kijk in haar ogen en ontmoet daar Jezus, een mens verbonden met Onze Lieve Heer. Ze pikte mannen op. En ze 'loopt' nog steeds. God in de ogen van een kwetsbaar mens. Vrouwen 'op straat' hebben voorrang. De vrouwen zijn nog kwetsbaarder dan de mannen. Er gebeuren schrijnende dingen, die het daglicht niet verdragen kan. Mensen worden bijvoorbeeld in elkaar geslagen." Mathilda, geëmotioneerd, verwoordt nog eens hun pleidooi: " We zijn allemaal kinderen van dezelfde God en het leven houdt hier op...Wat hier gebeurt blijkt dichterbij huis te zijn dan we dachten. De nood is groot, in alle ellende nemen onze mensen o.a. hun toevlucht tot spuiten. En het zijn allemaal mensen, ook jongeren, die in hun eenzaamheid, hun nood, niet opgevangen worden. Wij brengen hen de hoop dat er mensen komen, die er voor hen zijn." Mensen die geen woonadres hebben, die uit detentie op straat komen te staan of om andere redenen, krijgen geen uitkering. Daklozen, zwervers, waar moeten ze heen, hoe kunnen ze overleven? Het straatteam van Sint Egidius ziet zichzelf als de sleutel van de deur, die hen ruimte biedt in hun eenzame wereld!

Fiet Tiemens-Custers

